

Simo Juhani Laiho

1946–2010

Anestesiologian erikoislääkäri Simo Laiho kuoli vaikeaan sairauteen 64-vuotiaana kotonaan Ulvilassa.

Simo Laiho valmistui 1980 anestesiologian erikoislääkäriksi Turun yliopistosta. Lyhyen Rauman jakson jälkeen hän teki koko työuransa Porissa, Satakunnan keskussairaalan anestesiaklinikassa. Klinikamme, ja tietysti myös potilaiden kannalta oli upeaa, että hän valitsi alakseen sen parhaimman, eli anestesiologian, eikä esimerkiksi kirurgiaa, jota hän myös aikanaan harkitsi.

Pitkä työura koostui monipuolisesta kliinisestä päivätyöstä ja lukemattomista päivystysvuorokausista. Simo osallistui myös anestesiatoiminnan kehittämiseen ja toi meille paljon uusia käytäntöjä: larynxmaski otettiin aktiiviseen käyttöön hänen toimestaan hyvin varhain ja monissa puudutustekniikoissa hän oli aivan suvereeni.

Simon osuus nuorten anestesia-erikoistuvien lääkäreiden koulutuksessa oli merkittävä. Simo oli loistava esimerkki siitä, millainen anestesiologi on parhaimmillaan. Hän oli luomassa klinikamme hyvää henkeä ja meillä olikin loistotiimi. Tiukkoina aikoina jaksoimme toimia täysipainoisesti pienellä erikoislääkärimäärällä ja taitavien erikoistuvien avulla yhteen hiileen puhaltuen. Emme olisi selviytyneet ilman Simon ammattitaitoa ja asennetta.

Anestesiologian lisäksi Simo opetti meille paljon muitakin asioita. Olemme saaneet osaksemme sivistystä, tietoa musiikista, kirjallisuudesta, elokuvista ja monesta muusta kulttuurin lajista. Olemme myös oppineet keskustelemaan niistä, koska Simon mielestä anestesiakansliassa piti puhua muustakin kuin lääketieteestä.

Simo oli aina myös ilo silmälle. Hän puukeutui tiptop, ja saimme ihailla tyylikkäitä solmioita ja istuvia pukuja, puhumattakaan hatuista!

Oli ehkä hyvä, että Simo jäi osa-aikaeläkkeelle viimeisenä työvuotenaan. Meidän oli pakko tottua tulemaan toimeen ilman häntä aina pari viikkoa kerrallaan. Vaikeaa sekin oli, puhumattakaan kokonaan eläkkeelle siirtymisestä runsas vuosi sitten. Tämän jälkeenkin Simo ilahdutti meitä vierailuillaan kansliassamme aina sairaalassa käydessään.

Simo jos kukaan olisi ansainnut mukavia eläkepäiviä perheensä kanssa, mutta toisinkin kävi. Vakava sairaus eteni vääjäämättä.

Simo oli ihana viisas kollega, paras mahdollinen: upea ihminen, erinomainen ystävä ja myötäeläjä. Hän oli ihminen ihmiselle!

Muistamme hänet aina sydämessämme.

*Sari Sjövall, Merja Lähtenmäki ja
muut kollegat Porista
Kuva: Hannu Jäkärä*

Arvi Yli-Hankala

Juha Kyttä

1946–2010

Töölön sairaalan erikoislääkäri, dosentti Juha Kyttä kuoli äkilliseen sairauskohtaukseen kotonaan Espoossa 22.8.2010, vain paria kuukautta ennen suunniteltua eläkkeelle jäämistä. Hän oli 64-vuotias, syntynyt 7. heinäkuuta 1946 Turussa. Juha Kyttä kirjoitti ylioppilaaksi vuonna 1965 Turussa, valmistui Helsingissä lääkäriksi 1972 ja sai anestesiologian erikoislääkärin oikeudet 1981. Lääketieteen ja kirurgian tutkimuksen hän suoritti vuonna 1987 ja hänet nimitettiin Helsingin yliopiston anestesiologian dosentiksi vuonna 2001. Neuroanestesiologian erityispätevyys hänelle myönnettiin vuonna 2000.

Väitöskirjatyössään "Studies on absorption, blocking characteristics, histotoxicity, and side effects of bupivacaine and other amide-type anaesthetics" Juha Kyttä selvitti puudutteen toksisuutta ja hän jatkoi samaa tutkimuslinjaa myös toimiessaan vierailijana professorina Texas Tech University Hospitalissa 1988–1989. Palattuaan USA:sta hänen tutkimustyönsä suuntautui aikaisempaa enemmän neurokirurgisen potilaan anestesiaan ja tehohoitoon.

Suurimman osan urastaan Juha Kyttä teki Helsingin yliopistollisen keskussairaalan Töölön sairaalassa. Hän kuului Suomen neuroanestesiologian uranuurtajiin ja osallistui

kaikkien Suomessa neuroanestesian erityispätevyys hankkineiden kouluttamiseen.

Sairaalatyön ohella Juha oli mukana aloittamassa ja kehittämässä lentosairaan-kuljetusta. Potilaiden hakumatkoilla sattuneista kahdesta hätälaskusta huolimatta Juhalle ei tullut lentopelkoa, vaan hän oli intohimoinen matkailija. Maailman ympäri kahdeksassakymmenessä päivässä jäi valmiiksi mutta toteutumattomaksi suunnitelmaksi.

Luonto ja liikkuminen olivat Juhan sydäntä lähellä. Huippuvuorten vaellus lähes 25 vuotta sitten oli yksi kohokohdista, ja joka vuosi kevättalviset hiihtovaellukset ystävien kanssa suuntautuivat muun muassa Muotkatunturiin ja Ruotsin Lappiin. Arkenakin hän saattoi ehtiä Espoossa Nuuksion korpeen Lapinkävijöiden majalle. Maatilan hoito, mökkielämä, monenlainen nikkarointi ja viime vuosina myös melonta ja veneily Suomenlahdella kuuluivat Juhan vapaa-ajan harrastuksiin. Maanantaisin Juha hölkkäsi kansainvälisessä mutta leikkimielisessä Hash House Harriers -porukassa, jonka mottona on "we are beer drinkers with a running problem".

Työtoverit muistavat Juhan sympaattisena ja iloisena persoonana, jota nuorekin kollegan oli helppo lähestyä. Juhan laa-

ja tietämys sekä lääketieteestä että teoreettisista tieteistä, kuten matematiikasta ja fyysikasta yhdistettynä nopeaan, kirkkaaseen ajatuksenjuoksuun näkyivät monina käytännön työn nerokkaina, pelkistettyinä sovelluksina. Teksasin tutkimuslaboratoriossa, johon yksi allekirjoittaneista tuli neljä vuotta Juhan jälkeen, oli edelleen käytössä "the Juha Kytä method" lääkeaineiden infusoinniseksi rotille ja hiihtovaelluksella suksiin saatiin pitoa jäädyttämällä pohjaan kahvinporot.

Juha oli myös ensimmäisenä tutkijana, voisiko vanhasta saada jotakin hyödyllistä, kun sairaalassa poistettiin käytöstä vanhoja laitteita; itse hän kutsui harrastustaan elektroniikka-arkeologiaksi. Kaikenlaisen rakentelun lisäksi hän auktoriteetti- ja kumartelemattomana osasi myös purkaa: monet Töölön sairaalan kollegat muistavat, miten lääkäreiden kanslia laajentui muutamien päivystysöiden aikana viereiseen käyttämättömään tilaan. Juha kuitenkin pyrki välttämään konflikteja – sen sijaan, että olisi huomauttanut nuorelle anestesialääkärille neurokirurgisessa leikkaussalissa paikalla olemisen tärkeydestä hän muina miehinä saattoi herättää potilaan leikkauksen päätyttyä ja nukuttaa seuraavan ja vasta sitten kävi kysäisemässä kollegalta missä vaihees-

sa sali mahtaisi olla. Yleensä opetus piti antaa vain kerran.

Tyypillisenä vanhanajan lääkärinä Juha tiesi yhtälailla, mikä ooppera sai ensiesityksensä Suezin kanavan avajaisissa, tai kuka jäi toiseksi Hannes Kolehmaiselle Tukholman olympiakisoissa 1912. Raskaan työpäivän kevennyksenä leikkausosastolla pidetyt tietovisailut olivatkin monivuotinen perinne. Kollegat muistavat myös Juhan ja hänen puolisonsa Tarjan kotonaan järjestämät monet gourmet-illalliset, jonne kaikki työtoverit olivat tervetulleita. Seuramiehenä ja isäntänä Juha oli vertaansa vailla. Juhan poismenon myötä lääkärikunnassa on yksi värikäs persoona vähemmän.

*Juhani Haasio, Jyrki Mikkola,
Mikko Pitkänen ja Pekka Tarkkila*

Kirjoittajat ovat Juha Kytän
työtovereita ja ystäviä.
Valokuvassa HHH 60-vuotisjuhlajuoksun
jälkeen Kuala Lumpurissa 1998